

II

2329

STATEA DE DREPT BUCUREȘTI

DESPRE
MINISTERUL PUBLIC

INSTITUȚIUNEA ȘI ATRIBUȚIUNILE SALE.

TESĂ PENTRU LICENȚĂ

SUSȚINUTĂ DE :

Locotenent C. Sorescu

DIN INFANTERIE

CRAIOVA

Tipografia și Legatoria de Cărți Cost. M. Georgescu
Strada Sabinelor No. 10.

1903

*La scrierea de dragoste și deosebit
la atenționare.*

Loth. Loreau

FACULTATEA DE DREPT DIN BUCUREȘTI

1903 Iunie 22

DESPRE
MINISTERUL PUBLIC

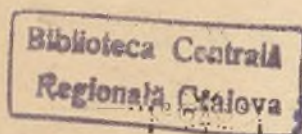
INSTITUȚIUNEA ȘI ATRIBUȚIUNILE SALE.

TESĂ PENTRU LICENȚĂ

SUSȚINUTĂ DE:

Locotenent C. Sorescu

DIN INFANTERIE

CRAIOVA

Tipografia și Legatoria de Cărți Cost. M. Georgescu
Strada Sabinelor No. 10.

22329

COMISIUNEA EXAMINATOARE :

Președinte, C. G. DIYESCU.

<i>Membru</i>	{	<i>D-nu N. Crătunescu.</i>
		<i>" G. Danileanu.</i>
		<i>" G. Tocilescu.</i>
		<i>" Toma Stelian.</i>
		<i>" N. Basilescu.</i>
		<i>" V. Ursianu.</i>
		<i>, I. Tanoviceanu.</i>

Secretar *A. D. Mincu.*

Dedicatie

D-lui A. D. Nicolaid

Domnului Locot.-Colonel

D. Vășiorianu

Mare recunoștință și profund respect.

Mamei mele

Venerațiune și nemărginită iubire.

PARTEA ÎNTÂIA

CAP. I.

NOȚIUNI ISTORICE

Privire retrospectivă asupra Instituțiunei Ministerului Public în diferite timpuri și la diferite popóre.

Dreptul de acușățiune și acțiunea publică la popórele antice.

I. La Ateniení.

Când se comitea un delict grav, a căruí săvârșire aducea atingere însăși ordinei sociale, orí-care cetățean era dator a urmări și cere pedepsirea infractorului.

Prin legile lui Solon și Lycurg, acțiunea publică era deterită tuturor cetățenilor. Astfel se explică acușățiunea lui Eschine contra lui Demosthene, care s'a apárat atât de bine, rostind faimosul discurs : „Asupra Corónei“.

Acțiunea privată avea loc când infracțiunea era mai puțin gravă, când lesiunea vătămă numai un interes particular și în

acest cas acțiunea în acuzare o avea exclusiv partea vătămată, sau cei uniți cu ea prin legături de rudenie ca : părinții, tutorii, stăpânii etc.

Pentru crimele care periclitaу existența patriei se instituia magistrații care aveau dreptul să urmărească, tot ast-fel și pentru cei ce nu dispuneau de nici un protector spre a se apăra. Infrațiunile publice se urmăreau, dacă se făcea mai întâiу o denunțare a acusatului, cum și a faptului comis înaintea unui archonte.

Acusatorul depunea jurământ, aducea probe și chiar da o garanție. El mai era supus la óre-care responsabilitate. În cazul când acusatorul reușia, atunci i se acorda lui o parte din averea confiscată de la acusat ; iar dacă judecata găsia nevinovat pe cel pus sub acusație atunci acusatorul era ținut să plătească o amendă și i se ridica tot-de-odată și dreptul de a mai deschide în contra cuiva acțiune publică. Această dispoziție avea scopul de a împedica deschiderea acusațiunilor false ori temerarii.

În ce privește procedura criminală, ea a variat foarte mult, după timpul și jurisdicțiunea la care se adresa.

La Atenieni existau patru jurisdicțiuni criminale, anume : 1) Adunarea poporului;

2) Heliastii ; 3) Areopagul și 4) Epheții.

1) *Adunarea popurului*, avea în ce privește distribuirea dreptății, competența sa limitată la chestiunile politice, având și cele mai înalte atribuțiuni.

De multe ori trimetea printr'un decret afacerea criminală înaintea Heliastilor, unde un cetățean susținea acușațiunea dupe formele ordinare.

2) *Tribunalul Heliastilor* sau *Helicul*, era un juriu numeros care lucra ca delegat al poporului și avea plenitudinea jurisdicțiunii criminale.

Ședințele sale se țineau sub aerul liber, în piețele publice. El era compus din cetățeni și hotărârile sale erau considerate ca judecate de însuși poporul. Helicul era un fel de secțiune a adunării poporului.

3) *Areopagul* era cel mai vechiu și mai renumit Tribunal al Atenienilor.

Numărul membrilor săi varia dupe epoci, dar nu trecea nici odată peste 51. El judeca numai crimele capitale și pentru a nu se lasa locul reciprocilor influențe, ședințele se țineau noaptea și în deplină obscuritate. Tribunalul nu lua în seamă pledoariile părților, nici deposițiile martorilor.

Pe timpul lui Pericle atribuțiile Areopagului se mărginesc, căci poporul trecea

judecarea multor crime la judecători aleși din sînul său.

4) *Ephetii*, erau un număr de judecători, trași la sorți din adunarea senatului, aveau o singură atribuțiune, ei judecau crimele comise fara premeditare. Mijlocul probarei veracității era tortura. Origina acestui soi de procedura, a fost împrejurarea că sclavi neputînd presta jurămînt, spre a fi credute deposițiile lor, erau supuși la chinuri, și numai dacă le suportau cu stoicism, cu persistență, aceasta în prima declarație, constituia o dovadă de veritatea ei. Mai târziu, prin generalizarea acestui sistem de probațiune, sunt supuși chiar cetățenii la suferirea torturei.

II. La Romani.

La început, ca mai la toate popóarele primitive, mijlocul de a-și face cine-va dreptate, era rîsbumarea. Găsim și legea talionului (ochiú pentru ochiú, dinte pentru dinte), ale cărei urme ne constata că a existat și la redactarea celor XII table.

Acțiunea *judicia publica*. Dacă se comitea vre-o infracțiune gravă, care ar fi turburat liniștea cetății, națiunea era aceea care judeca pe inculpat. (Judecarea lui Horațiu care omorîse pe sora sa și achi-

tarea lui de către comiții). Regii aveau la început jurisdicția criminală și în mâinile lor erau concentrate toate puterile.

Mai târziu își aleg consilieri dintre senatori și în urmă apoi delegară afacerile criminale unor judecători speciali: *duumviri perduellionis*, de competența cărora erau atentatele contra Statului. Poporul apoi cedează dreptul său suprem de condamnățiune capitală sau achitare, unui juriu de cetățeni: *quaestores paricidii*.

Senatul, lucrând ca delegat al poporului, judeca afacerile necapitale și acușățiunile contra străinilor. Dacă erau infracțiuni prea grave și complicate, nefiind destul de eficace urmărirea particulară, Senatul da ordin special consulilor ca să urmărească, conferindu-le și o putere dictorială. (Conjurațiunea lui Catilina și urmărirea puternicei asociațiuni a Bacanalelor, la 186 a. Chr.). Câte-o-dată urmăreau tribunii. Senatul putea să însărcineze cu urmărirea oricăror afaceri pe *quaestori*, pe *pretori* sau pe *gubernatori*.

Pe la începutul secolului VII de la fondarea Romei, după propunerea lui Calpurniu Pisonē, se înființează un tribunal permanent: *quaestio perpetua*, cu misiunea de a judeca pe magistrații care călcău legile; era un fel de juriu compus dintr'o listă

permanentă de senatori, presidat de un pretor numit *quaestor*.

Acești *judices* reprezentau triburile și centuriile. Personalul acestei tribunal se schimba la fie-care an.

S'a numit *perpetua*, căci avea o procedură precisă pentru crimele ce judeca. Niște legi noi au modificat acțiunea judiciei publice, și ca urmare s'a mărit și numărul instituțiilor *quaestiones perpetua*. Câte-va din acele legi erau : Legea *de falso et de corrupto judicio et de paricidio*, al lui Sylla ; *Maria de ambitu*, contra celor care doreau să cumpere sau să obțină magistraturile în mod ilegal ; *quaestio peculatus*, contra celor ce furau dinari publici sau religioși ; *Apuleia Majestatis*, contra acelor care ar atenta la siguranța statului. Apoi legile Juliae instituiră : *de vi privata et de vi publica, de adulteriis*, etc. jurisdicțiunii presedate toate de câte un pretor.

În privința procedurii, fie-care cetățean era în drept a fi acusator public, iar dacă se prezentau mai mulți de odată, avea loc un fel de procedură preparatorie de admitere, preferindu-se de obicei cel care oferea mai multe garanții și încredere justiției. Dacă acusatorul ce se prezenta magistratului, obținea autorizarea ca să-și susțină acușatiunea, atunci el trebuia să pre-

sinte o carte : *bibellus inscriptionis*, care con-
prindea : numele acuzatorului, numele cul-
pabilului, calificarea crimei și legea care
ordonă urmărirea.

Înainte de începerea desbaterilor, când
trebnia să înceapă și acușatiunea, acusa-
torul era însărcinat cu îndeplinirea forma-
lităților de instrucțiune, apoi pretorul îi da
o delegație care 'l învestea cu o parte din
puterea publică, putând ast-fel să facă per-
chizițiuni, să cheme martori, să facă visite
domiciliare etc.

Tôte probele fiind adunate, se începea
judecata ; judecătorii își exprimau opiniu-
nile lor *per tabulas* ; tabelele era în număr
de trei la fie-care dintre judecători ; pe una
din ele era scrisă litera A=*absolvo*, absol-
virea ; pe cea d'adoua litera C=*condemno*,
condamnarea ; și pe cea d'a treia erau literile
NL=*non licet ut amplius pronunciaretur*.
Pe o altă tăblița mai era cuvîntul *compe-
rendinatio*, ce însemna o noua audiență, și
se întrebuinta în afacerile complicate. Fe-
meile, minorii, cei căzuți într'un delict și
săracii nu puteau fi acuzatori publici, dar
puteau urmări insultele lor.

Dacă acuzatorul triumfa, avea drept la o
îndemnisare, iar de nu, se expunea la da-
une întereșe și dupe casuri, la legea talio-
nului. Dacă intenta acțiunea rău, sau opera

greșit, putea fi urmărit pentru trei delictе diferite : prevaricațiunea (colisiunea), tergiversarea (desistare de la acțiune) și calomnie.

Acestea erau garanțiile luate de legiuitorul roman, contra acelor care se însărcinau cu acusațiunea publică, care acusațiune era privită ca o funcțiune de mare însemnătate.

Cât timp Roma a fost liberă, sistemul acuator a satisfăcut justiția și ordinea publică. Când însă corupția pătrunde în statul Roman, cetățeanul nu urmărește acusația din devotament pentru interesele publice, ci din ură, din pasiune ori interes personal.

Acțiunea judiciale publică era: *Capitolia*, când atrăgea mórtea naturală sau civilă și *non capitolia*, când pe lângă că se nota cu intamie se mai da și o pedeapsă corporală sau simpla amenda, fără a se ridica dreptul de libertate și cetățenie.

O deosebire între acțiunea noastră civilă și cea privată de la Romani. La noi partea lesată printr'un furt, de pildă, va putea cere înaintea Tribunalului corecțional, o despăgubire pentru paguba suferită, fără a putea cere aplicarea unei pedepse, acesta fiind în atribuțiunile Ministerului Public; la Romani delictul de furt motiva o acțiune

privată care însă era *tam paenae persecu-
aendae quam rei persecuendae* (putând fi în
același timp penală pentru pârât și perse-
cutorie pentru reclamant).

Resultă de aci că împărțirea acțiunilor
la Romani nu era destul de bine stabilită,
cum reiese din art. 2 și 3 codul nostru
penal.

Pentru crimele neprevăzute cu pedepsă
era urmărirea *extraordinem*.

În privința delictelor numite *semi-publica*
intermediare între delictele publice și pri-
vate și care nu aveau un caracter tocmai
grav, de ôre-ce interesau un număr limitat
de cetățeni, Romanii aveau *Acțiunile popu-
lare*.

Pretorul crea o formulă inserată în edict,
prin care permitea orî-cărui cetățean inte-
resat, de a chema pe culpabil în fața Tri-
bunalului, era o acțiune populară.

Era acțiune populară, când un obiect
era atârnat în mod periculos pe piața pu-
blică, și care amenința pe trecători, prin
căderea lui; proprietarul acelui obiect era
condamnat să plătească 10 soliți, pentru
neglijența sa.

Casurile de *albo corrupto*, de *appertis ta-
bulis*, care atrăgeau pedepse pecuniare, dau
loc la acțiunea populară.

Pedeapsa pecuniară s'a născut cu tim-

pul, când Romaniî s'au convins, că sunt mai folosiţi dacă ar schimba modul de a pedepsi prin răsbunare, prin răscumpărarea pedepsei cu bani.

Acţiunile de care am vorbit mai sus, au fost create în interesul societăţii romane, de acea sau şi numit populare. Fie-care cetăţean putea să le exercite şi dacă era concurs de acusatori, se prevedea ca şi la judicia publica, preferindu-se cel care inspira încredere mai multă; nu puteau fi exercitate de minori, femei şi infamî, de cât când ei personal erau leşaţi; ele nu puteau fi îndreptate contra moştenitorilor, infractorilor.

Maî târziu pedeapsa pecuniară începu să îmbrace caracterul amenzei, să treacă în folosul fiscului. Cât timp dură independenţa şi puritatea moravurilor, acest sistem de a se urmări infracţiunile şi de a se suprima reul în interesul societăţii, fu suficient pentru a obţine liniştea şi ordinea publică. Sub imperiu, însă schimbându-se moravurile, se fac mari modificări în legi; aşa vedem că, comiţiile dispar, iar *quaestiones perpetua* trec la Senar.

În materie civilă şi corecţională instanţele devin *cognitiones extraordinariae*; cu urmărirea delictelor sunt însărcinaţi diferiţi prefecti cari stau la Roma; împăratul de-

veni judecător suprem, el are facultatea de a trimite unele crime senatului (obșteasca adunare de la noi), care se transformă într'un fel de înaltă curte de justiție. Acțiunea publică se esercită tot ca sub republică, numai cu deosebire că nu se mai impun restricțiuni acusatorului.

Aceste schimbări produc consecințe funeste, căci întemeiază o serie de ómenī fără scrupul, numiți secta delatorilor; ómenī josnici, vicioși, cari împinși de interese meschine, denunțau crime închipuite și traduceau înaintea justiției pe cei onești. Tacit în analele sale ne descrie cu mult talent și indignațiune această desordine și imoralitate.

Un asemenea sistem nefericit de sigur, trebuia să provóce reacțiune; s'au luat dispozițiuni contra delatorilor, închiđându-i împreună cu acușații pênă la judecată. Consecința a fost reducerea numărului lor și înlocuirea lor cu acusatori ex officio care urmăreau anume fapte determinate. Atunci se recunosc magistraților dreptul de a aresta pe culpabilii în flagrant delict, pe vagabonzi și făcătorii de rele.

În acest timp găsim ca agenți ai poliției judiciare pe *agentes in rebus* împărțiți în :

Frumentarii, cari nu se mulțumeau nu-

mai a denunța infracțiunea legii, dar a-lergau la urmărirea crimelor, arestau pe urmăriți și instruiau afacerea.

Irenachii, erau oficeri cari străbătând provinciile, arestau pe făcătorii de rele, îi interogau, adunau probele și înaintau procesele-verbale judecătorilor.

Curiosi, erau agenții civili și subalterni ai Irenachiilor, denunțau judecătorilor crimele comise și împăratului abuzurile ce constatau prin provincii.

Stationarii, cu aceleași atribuțiuni erau stabili și subalterni ai Frumentariilor.

Procuratores Caesaris, erau funcționari cari percepeau impozitele în folosul împăraților; administrau fiscalul.

Defensores Civitatis, erau magistrați municipali, aleși de episcop și persoanele distinse din oraș, preveneau omorurile și dau justiției pe culpabili.

Erau apărătorii celor slabi contra arbitrarului și opresiunii judecătorilor.

Prefectus Urbis, avea siguranța și poliția orașului. Judeca în materie criminală atât în Roma, cât și la 100 mile împrejurul cetății; mai târziu obținu puterea de a judeca și în materie civilă.

S'a căutat de către unii autori origina Ministerului Public, în aceste instituții de magistraturi romane, dar a trebuit să se

renunțe la această explicațiune istorică, pentru că acești magistrați nu presintă de cât o analogie cu totul ștearsă, palidă față de instituția Ministerului Public, care este o creațiune a timpurilor moderne.

III. La Barbari.

Invasiunea barbarilor pe la jumătatea secolului al IV-lea, aduce căderea imperiului roman de occident.

Barbarii așezați pe ruinele vechiului imperiu, e natural că dacă puteau suporta moravurile superioare existente, nici nu putea fi vorba însă de respectul instituțiilor politice și judiciare care constituiau o pedică la dominațiunea lor.

Popóarele cuceritoare cum nu aveau legi fixate prin garanția unei autorități, se conduceau în materie penală de vechiul sistem al răsbunării individuale. Așa la barbarii germani, găsim acest sistem complexat prin intervenția socială, care regula răsbunarea personală.

La acest popor, mai toate delictetele fiind considerate ca fiind de ordine privată, aparține părții lesate să adune probele și să împlinescă procedura. În privința judecării faptului, victima dacă nu urmărea cu risicul său răsbunarea cu armele, putea să

sesizeze *adunarea Pladilor*, pentru a obține o satisfacțiune pecuniară.

Delictele care se urmăreau în tot-d'auna în mod public, erau într'un fórt mic număr, și șeful tribului era singurul în drept să ceară reprimarea lor.

Mijlócele de probare erau lupta judiciară și jurământul; cu începerea formalității însă se înființă *Rachimburgii* care se convocau sub președenția seniorului.

Primele elemente ale tribunalelor permanente se constituie sub Carol cel Mare, care înlocuesc ómenii de arme cu *Scabini* ómeni de lege.

Missi Domini, erau reprezentanți ai regelui, convocau adunările judiciare, când seniorii neglijau acésta. Aci găsim o constituție judiciară ca la romani, ea era dublă: *fredum* era amenda care se împărțea între judecător și fisc; *Wehrgeld* se da ofensatului și cum prin *fredum* se măreau veniturile fiscului se înființă niște magistrați speciali numiți *Saions* și *Grafions* cu atribuțiunea să încaseze aceste amenzi și să se intereseze de descoperirea crimelor și urmărirea culpabililor.

Din câte am văzut societatea rămâne încă tot nerepresentată în jurisdicția de judecată și prin urmare părerea acelor autori care găsesc în *Saions* și *Grafions* ori-

gina instituției Ministerului Public nu p^ote fi întemeiată.

E adevărat însă, că prin înființarea magistraților numiți Saions și Grafions s'a făcut primul pas către trecerea dreptului de acusație din mâna particularilor în aceea a magistraților publici

În aceștia cred Daloz că vede origina Ministerului Public și Meyer în istoria sa : *Sur les institutions judiciaires.*

Dupe Carat origina Ministerului Public ar fi Baillis sau Sénéchaux, cari erau locotenenți ai Prinților și Seniorilor, dar care pare a nu fi întemeiată.

Sunt autori ca d'Aguesseau și Henrion de Pansax, cari au crezut că usagiul de a confia în ôre-care casuri urmărirea culpabililor unui membru al tribunalului, a condus la idea de a însărcina un magistrat cu toate acușațiunile publice.

Opiniunea cea mai acreditată nu p^ote fi de cât aceea expusă de Ortolan că : Origina Ministerului Public e bazată pe ideia că acel care judecă nu trebuie să acuze ; și acesta derivă chiar din desvoltarea succesivă a acestei instituțiuni,

În adevăr, la început fie-care suveran făcea el însuși dreptate p^{ên}ă ce mai târziu se admise regula ca : nimeni nu p^ote fi judecat de cât de parii săi, Atunci ro-

lul regelui se mărgini numai la convocarea parlamentului pariilor prin scrisori patente, și a susține înaintea lor interesele sale și ale regatului său. Când tribunalele deveniră permanente regii încetară de a exercita personal aceste funcțiuni, și le delegară unui procurator însărcinat de a supraveghia la pedepsirea culpabililor.

La început acești procuratori apărau numai interesele regelui. Mai târziu însă începură să apere și interesele generale ale statului,

În secolul al IX-lea apar jurisdicțiunile ecclesiastice, a căror origină o găsim în dreptul ce imperatorii creștini dăduse episcopilor de a judeca pe membrii clerului pentru cauze disciplinare și delictes ușore. Încetul cu încetul episcopii usurpară drepturile justiției laice și începură să exercite o influență puternică în stat.

În secolul al XIV-lea jurisdicțiunile ecclesiastice se organiseră sub denumirea de *Cours de Chrétienté*.

Pentru ca să pôtă urmări o crimă, era nevoie să fie un acuator, această regulă neaplicându-se însă pentru crimele flagrante.

Mai târziu jurisdicțiunile ecclesiastice renunță la sistemul acuator și adoptă sis-

temul denunțarei cu instrucție secretă care dură până în secolul XVI-lea.

Alături cu jurisdicțiunile eclesiastice se ved dezvoltându-se în acelaș timp jurisdicțiunile senioriale.

La început aceste jurisdicțiuni erau presidate de însuși seniori; dar mai târziu din cauza ocupațiunilor războinice delegară acéstă misiune unor însărcinați speciali.

Origina Ministerului Public nu o găsim dar nici în acéstă epocă, căci lipsea magistratului numit promotorul oficialității, cea mai de sémă atribuție pe care o are procurorul, adică: dreptul de urmărire și acusațiune. Și promotorul oficialităților e magistratul din acéstă epocă, care presintă cele mai mari aproprieri cu Ministerul Public,

Promotorul oficialităților era magistratul din jurisdicțiunile eclesiastice, care avea dreptul de a supraveghea instrucțiunea, a cere aplicarea pedepselor și a face apel.

CAP. II.

Origina Ministerului Public.

Pentru a găsi origina Ministerului Public vom arunca o privire generală asupra jurisdicțiunilor, mai ales asupra celor cri-

minale, la Francesi, în timpul regalității și republicei.

Pentru prima oară vedem apărând instituția Ministerului Public, în mod distinct, în secolul al XIII-lea.

Filip cel Frumos prin celebra sa ordonanță din 1302 divide parlamentul în două: 1) *Partamentul propriu Țis*, care se ocupă cu afacerile judiciare, și 2) *Consiliul de Stat*, în competența căruia se dau afacerile administrative.

Pe lângă parlamentul propriu Țis se înființează apoi și Ministerul Public, divizat mai târziu în două părți, fie-care cu atribuțiuni distincte: *procurori ai regelui* cari deliberau în cabinetul lor, iar cu timpul primiau actele de instrucțiune, dau consilii, luau conclusiuni numite rechisiuni și asistau la instruirea afacerilor; apoi *avocați ai regelui* care țineau pledoari în ședințe.

De acum Ministrul Public reprezintă pe rege, lucrăză în numele lui, e însărcinat a prepara lucrările parlamentului și a urmări crimele. Obligațiunile acestei instituții, în secolul al XV-lea, constau în a lua parte la toate afacerile, care interesau pe rege, fie ca suveran, fie ca proprietar, iar mai târziu învestește și cu acțiunea în materie civilă, apărând interesele celor slabi.

Prin secolul al XVI-lea, dreptul jude-

cătorilor de a urmări din oficiu și de a face anchete, există încă, fie din cauză că Ministerul Public nu era destul de forte, fie pentru a nu ofensa pe judecători, cari erau asemenea favorizații regelui.

Acțiunile populare dispar aproape cu totul, iar partea vătămată păstrează numai dreptul de a se plânger, luând numele de parte civilă.

La infracțiunile în care cine-va era personal leșat, intenta acțiunea, și în acest caz Ministerul Public avea numai rol de partea alăturată, care să vegheze actele și să ceară aplicarea pedepsei.

Ministerul Public avea acțiunea în cauzele, care interesau ordinea publică și atrăgeau pedepse infamante, având rol de partea principală în proces, la care se adăoga partea leșată pentru a cere despăgubiri. Ambele părți trebuiau să ceară comisiune de la judecători pentru a putea investi pe agenții anchetori, cu însărcinarea de a face procese-verbale și a aduna primele probe, care se numeau informațiuni.

Aceste acte treceau în mâinile judecătorului care făcea instrucțiunea.

Ordonanța din Blois dată la 1579 conferă Ministerului Public dreptul de inițiativă în descoperirea și urmărirea crimelor,

fără a mai aștepta vre-o denunțare sau constituire de parte civilă.

Informațiunile se adunau tot de agenții anchetori, dupe o comisiune a judecătorilor. Numai în ce privește casurile grave și urgente, cum erau crimele flagrante, acțiunea era în mână judecătorilor. Procurorul se comunicau actele informatorii, care era dator a le înăinta judecătorului împreună cu rechisițiunile sale în termen de trei zile.

Rechisițiunile nu obligau pe judecători, erau însă indispensabile pentru a se continua urmărirea. Dupe ce judecătorul lua interogatorul inculpatului, fără asistența Ministerului Public, comunica apoi acestuia actele spre ași depune conclusiunile, care aveau de obiect să ceară aplicarea pedepsei, în unele casuri; iar în altele, absolvirea, achitarea. Conclusiunile se faceau în scris și nemotivate, pentru a nu influența asupra judecătorilor.

Prin ordonanța lui Ludovic al XIV-lea din 1667 și 1670, Ministerul Public se organizează definitiv. Dreptul judecătorilor de a urmări din oficiu se menține cu obligațiunea ca ei să înștiințeze și pe Ministerul Public, ceea ce denotă că erau supuși la controlul acestuia.

În secolul al XVIII-lea instituția Minis-

terului Public se găsește organizată ca și în secolul trecut, cu deosebire că pe lângă Curțile de justiție se instituie și *procurorii generali, avocații generali și substituții procurorului general*.

Șeful Ministerului Public de lângă curțile de justiție era *Procurorul general*; el avea dreptul de supraveghere de înaltă poliție, de paza executiunii legilor și de censură.

Avocații regelui aveau cuvântul liber și atribuțiuni proprii, lucrând însă în uumele procurorului general și supunându-se deliberării membrilor parchetului.

Procurorul general avea numai discuțiunea cuvântărilor, conform maximei: „La parole est libre, la plume est serve“. Substituții membrii inferiori ai Ministerului Public, lucrau ca delegați ai procurorului general, în interiorul parchetului. Titlul de „delegați ai procurorului general“ se da și procurorului regelui de la tribunalele inferioare, care reprezintă Ministerul Public pe lângă acele instanțe, având acțiunea publică după părerea sa, însă sub controlul procurorului general.

Marea revoluție franceză din 1789 izbucnind, aduce reformă în lege și moravuri, instituțiile judiciare — operă a regalității — trebuiau să cadă.

Parlamentele cele vechi se desființară și

se înlocuiesc prin tribunalele municipale, de poliție corecțională, de district și criminale, cele din urmă judecând crimele ce se pedepseau cu infamia.

Membrii acestor tribunale erau electivi și inamovibili. În principiu, instituția Ministerului Public a rămas intactă; s'a născut însă, cestiunea de a se ști, dacă membrii săi trebuiesc a fi numiți de puterea executivă, ori electivi și inamovibili, ca și judecătorii.

O lege din 8 Maiu 1790, răspunde acestei cestiuni hotărând ca ei să fie eligibili, dar amovibili; însă la 10 August acelaș an, se decide contrariul și se însărcinează comitete de constituțiune și jurisprudență ca să lucreze un proiect de lege pentru formele acușățiunei publice, care s'a și votat fără discuțiune la 1791.

Prin legea din 1791 se reorganizază Ministerul Public; se înființază pe lângă tribunalele de județe. *Comisarii regali*, numiți de puterea executivă și cu atribuțiunile vechilor procurori; dreptul de urmărire criminală este dat judecătorului de pace, ca judecător în tribunalele de poliție corecțională, și oficerilor poliției de siguranță. Ei primeau plângerile și denunțările, făceau urmărirea și instrucțiunea, trimetând actele unui judecător al tribuna-

lului, care era secretar a juriului. Acesta la rândul său, dresa un act de acusațiune, pe care îl înainta comisarului regal, împreună cu toate actele instrucțiunii. Comisarul regal pe baza acestora, formula conclusiunile. Când găsea că faptul constituie crimă, conclusiunea sa era: „Legea autorisă”; iar de nu: „Legea oprește”.

În cas de urmărire, Directorul juriului, convoca juriul de acusațiune ca să se pronunțe, dacă e sau nu loc la punere sub acusațiune. Dacă era cas de aculare, afacerea se trimetea la juriul de judecată, unde acuatorul public, care era un membru al Ministerului Public, lua cuvântul, fără să pōtă face rechisițiuni în interesul legii, nici a cere aplicarea pedepsei, aceste atribuțiuni fiind ale comisarului regal.

Agenții poliției de siguranță une-ori, puteau și ei să formuleze actele de instrucțiune, înlocuind pe judecătorul de pace. Partea lesată și chiar martorii cari fusese-ră față la comiterea crimei, puteau pune în mișcare acțiunea publică. Dacă ofierii de poliție refușau de a proceda la urmărire, partea lesată atunci, se putea adresa direct la directorul juriului de acusațiune al departamentului. Acesta cu partea lesată dresau actele de acusațiune. Dacă partea lesată nu era de acord, directorul

singur dresa actul și convoca juriul. În fața juriului, se pleda și se discutau punctele acușățiunei și ale apărării.

Cum vedem, acest sistem fiind atât de complex, tindea la slăbirea regalității, căci acțiunea publică se delega mai multor agenți și limitarea ei în mâinile fie-căruia, slăbia însăși acțiunea publică, îngreuna chiar poziția judecătorilor de pace, care n'aveau energia necesară.

De acea acest sistem a avut o durată scurtă, numai un an.

Convenția națională din 20 Octombrie 1792 suprimă pe comisarii regelui, iar atribuțiunile lor trec la acusatorii publici.

Prin *constituțiunea de la 5 Fructidor anul II*, directorul îi stabilește din nou, sub numele de „comisari ai puterii esecutive“.

„*Code des délits et des peines*“ din 3 Brumar anul IV (26 Oct. 1795), introduce noi modificări, prin care se deosebi dreptul de cercetare sau investigațiune de dreptul de urmărire, dând pe cel d'întâiu oficerilor de poliție judiciară, iar pe cel din urmă judeului de pace și directorului juriului.

Prin *legea din 13 Decembrie 1799* se suprimă acusatorul public, iar atribuțiunile lui trec asupra comisarului regesc (lege cu totul contrarie celei din 1792) supra-

numit *comisar al guvernului*, un fel de funcționar nou.

Caracterul de unitate al Ministerului Public apare abia în senatul consult din *16 Termidor anul X (4 August 1802)*, când se dă comisarului guvernului de pe lângă Casație, dreptul de supraveghere asupra celor de pe lângă tribunalele de apel, și acestor asupra tribunalelor civile.

Senatus consultul din *28 Floreal, anul XII (15 Maiu 1803)* dispune: „Justiția se dă în numele imperatorului, de către oficerii ce el institue“. Dreptul de a delega exercițiul acțiunii publice fu dar, considerat ca un arbitru al puterii esecutive. Însă de acum înainte tribunalele de apel și cel criminal se vor numi curți de apel; comisarii guvernului de pe lângă ele: procurori generali, iar cele alte tribunale se vor numi de prima instanță, și procurorii de pe lângă ele se vor numi procurori imperiali.

Prin legea din 20 Aprilie 1810 s'a făcut organizația definitivă a Ministerului Public și a restului magistraturei franceze, lege care a servit ca model și legiuitorului nostru în confecționarea codului penal din 2 Decembrie 1865. Așa dar, instituținrea Ministerului Public, așa cum o vedem azi, este de origină eminentemente franceasă

și nici de cum de origină romană sau germană, ideie spre care înclină unii autori.

Expuse fiind aceste considerațiuni generale și terminând cu origina Ministerului Public și tasele prin care a trecut în diferite timpuri și la diferite popoare antice, să descriem acum instituția Ministerului Public în legislațiunea română.

PARTEA A DOUA

Ministerul Public în legislațiunea Română.

Înainte de regulamentul Organic (1831) nu găsim în legislația noastră ca organizație specială urmele vre-unei instituțiuni asemănate cu cea a Ministerului Public. Funcțiunile lui se confundau cu ale judecătorului și chiar de multe ori justiția era confundată cu administrațiunea. Până la regulamentul organic, principiul separațiunii puterilor judecătorești, nu era încă stabilit, de unde, confuziunea între jurisdicția de instrucțiune și cea de judecată; între puterea administrativă, care avea dreptul să urmărească crimele, și cea judecătorească.

Cursul sumar și rapid ce-l avea justiția era adesea ineficace din cauza dreptului de apel care mergea până la Domn (art. 6 partea 6 din condica Caragea) sau chiar

de la un Domn la alt Domn (art. 7, 8 și 9 partea 6 aceeași condică), pînă ce succesiv se putea judeca de trei Domni, dupe care nu mai putea apela (art. 10 partea 6 cod. Caragea).

Prin regulamentul Organic. prima noastră *constituțiune*, coprinzînd principii de organizarea statului, se legiferă și instituția Ministerului Public. De și se numiseră două comisiuni: una în Moldova și alta în Muntenia, pentru redactarea unui proiect de constituțiune, acest proiect ne-a venit gata de la St. Petersburg și dupe ce a fost adoptat de divanurile respective, a fost introdus în Muntenia la 1 Iunie 1831 și în Moldova la 1 Ianuarie 1832, ca *Constituțiunea* acestor țări sub titlul de *Regulament Organic*.

În acest regulament găsim germeul a o mulțime de principii, demne de laudă în actuala constituțiune, așa: independența magistraturei, descentralizarea administrativă, separațiunea puterii judecătorești de cea administrativă, dreptul pentru reprezentatiunea națională de a vota bugetul și impozitele etc, etc.

Regulamentul Organic prin art. 216 și 217 dispune: „Se vor orîndui pe la judecătorii „Procurori“ care se vor numi de Domn și vor priveghea cu scumpătate pra-

vila și regulamentele, potrivit-se numai la întâmplările care se aduc, a se săvârși întocmai hotărârile judecăței și a îngriji pentru toate câte privesc asupra pazei, bunei orândueli și liniștei publice.

De aceea, toate pricinile câte se caută la judecătoria aceea, lângă care procurorul va fi numit, trebuie a i se face cunoscute; el se va afla față la cercetarea și hotărîrea tuturor pricinilor de judecată însă nu va putea fi de față când judecătorii, trăgându-se în deosebită odaie, se chibzuesc între dînșii“.

Proiectul de lege No. 5 din 29 Decembrie 1832, primit de obșteasca adunare, în art. 1 spune: „Procurorii sunt slujbași orînduiți de stăpânire pe lângă deosebitele judecătorii și divanuri, ca să privilegheze cu dinadinsul de a păzi cu totă scumpătatea pravilele și spre a face cunoscut stăpânirii toate lucrările și trebuințele acelei judecătorii“.

Prin dispozițiunile regulamentului organic s'a instituit un procuror pe lângă înaltul divan judecătoresc și câte doi procurori pe lângă divanul din București, unul la secțiunea civilă și altul la secțiunea criminală.

La divanul judecătoresc din Craiova se institue doi procurori, iar pe lângă toate

tribunalele din principat câte un singur procuror.

Dupe prescripțiunile regulamentului organic putem împărți atribuțiunile Ministerului Public în două categorii: prima categorie de atribuțiuni generale și cea de a doua de atribuțiuni speciale.

Iată seria atribuțiunilor generale :

1). Privigherea la continua pădă a legilor, la observarea conduite funcționarului și acordarea draptului ca procurorul să raporteze Ministrului său de trebuințele fie-cărei judecătoreii.

2) Asistarea la toate ședințele și cercetarea fie-cărei pricini.

3). Dreptul de a face prin mijlocul preșidentului toate întrebările ce va găsi cu cale, nelipsind bine-înțeles nici odată de la cuvînța și respectul datorit judecătorilor.

Intre atribuțiunile speciale avem :

Art. 15 : „Procurorii judecătoriilor sunt datori în materie penală să iscodescă vinele ce se vor fi făcut, să adune dovezile și să cêră pentru cei vinovați a face osânda orînduită de pravilă, chiar de s'ar împăca părțile păgubașe“.

Organisarea Ministerului Public a fost completată prin mai multe dispoziții legislative venite în urma regulamentului organic. Așa, dupe convenția de la Paris,

semnată la 19 August 1858, se institue o singură *Curte de Casație și Justiție* la Focșani, iar divanurile judecătorești din București și Craiova, iau numirea de *Curți de Apel*, alipindu-se câte un procuror.

Se mai înființează și o *Comisiune Centrală* cu reședința la Focșani, cu scopul de a prepara unificarea *legislației*, vămilor, poștelor și telegrafelor, a măsurilor și greutateilor etc.

La 24 Ianuarie 1861 survine o lege, prin care se înființează *Înalta Curte de Casație și Justiție* pentru ambele principate și se institue pe lângă dânsa un procuror general și trei procurori de secție, specificându-se și atribuțiunile lor.

Mai târziu prin legea din 7 August 1864, numărul procurorilor se reduce la doi, iar în urma legii din 1876 rămâne numai unul. Pe lângă înalta Curte de Compturi înființată pentru întreaga Românie la 24 Ianuarie 1864, se alătură un procuror și un substitut, cu atribuțiuni regulamentate de legea organică a acelei Curți. Ei sunt datori a cere pedepsirea contabililor, care nu-și depun socotelile în termenul prescris de lege și a veghea la legala funcționare a serviciilor Curții.

Atribuțiunile Ministerului Public în materie penală, pe lângă tribunalele de pri-

ma instanță, Curțile de Apel și Curțile cu Jurați se stabilesc definitiv prin punerea în vigoare a Codului și Procedurii Penale, la 2 Decembrie 1864.

Mai întâlnim dispozițiuni relative la Ministerul Public, în legea de organizare judecătorească din 1 Iulie 1865, prin care se desființează tribunalele polițienești împreună cu procurorii atașați lor, înlocuindu-se cu judecătoriile de pace în căderea cărora trece judecarea contravențiilor.

Prin actualul cod civil, în vigoare de la 1 Decembrie 1865, se stabilesc atribuțiunile Ministerului Public în materie civilă. Legea din 16 Iulie 1868, crează câte un procuror de secție pe lângă fie-care curte de apel, și dă dreptul procurorului general de a delega atribuțiunile sale unui procuror de secție sau de tribunal—unde e o singură secție,—ca să 'l reprezinte la curțile cu jurați. Mai suferă unele modificări, instituția Ministerului Public, în urma legii din 31 Martie 1874, prin care se modifică mai multe articole din procedura penală, relație la dînsa; iar legea din 14 Martie 1877, modifică atribuțiile Ministerului Public în materie civilă și-i completează organizarea.

Organizarea Ministerului Public.

Organizarea acestei instituțiuni este cons-

tituită din felul cum sunt distribuite diferitele funcțiuni ale Ministerului Public, raporturile diferite ce există între funcționarii săi; condițiile de capacitate cerute funcționarilor, cum și diferitele dispozițiuni de control și disciplină la care ei sunt supuși. În ce privește tribunalele și curțile de apel, această organizare, este regulată de procedura penală și legea organică a Inaltei Curți de Casație din 24 Ianuarie 1861, modificată în 1864 care tinde a regula organismul Ministerului Public, cum și legea organizării judecătorești din 9 Iulie 1865.

Fiind-că funcțiunile Ministerului Public sunt eminentamente judecătorești, iar în penal fac parte chiar din jurisdicțiunea de judecată, trebuie neapărat ca membrii săi de pe lângă diferitele jurisdicțiuni să urmeze gradele lor.

Avem Ministerul Public de pe lângă tribunalele, curțile cu jurați, curțile de apel și de pe lângă curtea de casație.

Pe lângă judecătoriile de pace și comunale, absența sa nu este condamnată, de ore ce aceste instanțe judecă afaceri de mică importanță în materie penală, ca contravențiuni și delictes mici de simplă poliție.

Să începem a studia organizația Minis-

terului Public, cu instanțele cele mai inferioare, urcându-ne până la șeful suprem al acestei instituțiuni, care este Ministrul Justiției. În județ, Ministerul Public e reprezentat prin un procuror, care în lipsă este suplinît de un substitut, la tribunalele cu o singură secție, iar la cele cu mai multe secțiuni prin un prim-procuror și atâția procurori de secție câte secții sunt.

Pe lângă cele patru Curți de Apel, se află câte un procuror general și câte un procuror de fie-care secție. Procurorii generali sunt șefii tuturor procurorilor și substituiților de la tribunalele cuprinse în circumscripțiunea lor, și ai celor alți agenți judecătorești, având dreptul de control și supraveghere.

Procurorii de secții de la Curțile de apel, când țin loc de procuror general se bucură de drepturile acestora; ei pot exercita acțiunea publică în numele procurorului general și cu permisiunea acestuia (art. 26 și 307 Pr. Penală).

Legea organică a înaltei Curți de Casație din 1861, modificată la 1864 prevedea un procuror general și doi procurori de secție, la acea Curte. Conform legii din 1876, au rămas numai doi procurori de secție, dintre care unul îndeplinește și funcțiunea de procuror general.

Ei nu sunt inamovibili ca cei alți membri ai Curței.

Procurorul general și cel de secțiune de și atașați la cea mai înaltă jurisdicțiune, n'au raporturi erarhice față de cei alți membri ai Ministerului Public. Procurorul general al înaltei Curți cu Casație n'are controlul și direcțiunea procurorilor generali de la Curțile de apel; el n'are dreptul de avertisment și nici a da instrucțiuni cum trebuie să se aplice legea; are numai dreptul de a observa de aproape actele Ministerului Public și a cere în interesul legii anularea lor înaintea Curței, dupe trecerea termenulu de apel și când crede că legea a fost călcată. El este șeful erarhic al procurorului de secție de pe lângă înalta Curte și are dreptul a'l controla și supraveghea, putând chiar a'i distribui și conduce lucrările.

Șeful suprem pe cale erarhică al tuturor membrilor parchetului este Ministrul de Justiție. El n'are dreptul de a participa la exercițiul acțiunii publice. Are dreptul de control, da instrucțiuni în interesul legii; cei alți membri ai Ministerului Public îi datoresc ascultare și supunere. Ministrul de Justiție este axa principală, care susțin întregul aparat; el este investit cu dreptul și puterea de a ordona ori-ce

măsură disciplinară contra membrilor, cari s'ar abate de la datoriile ce le impune legea.

Actele procurorilor sunt valabile în cea ce privește eserețiul acțiunei publice, chiar când ele ar fi contrarii instrucțiunilor date de Ministerul Justiției, deținând puterea lor de la lege, iar nu de la Minister.

De o mare importanța este și cesiunea privitoare la înlocuirea membrilor Ministerului Public în casuri de absență. Așa art. 25 pr, penală spune că : „Procurorul la cas de împedicare, va fi înlocuit prin substitutul său, sau când acesta nu s'ar putea prin un judecător, însărcinat special de președinte“.

Așa dar, procurorii și substituii funcționând ca parte alăturată, pot fi înlocuiți, pentru a lua conclusiuni cu unul din judecători sau supleanți, ori, în cas de lipsă prin un avocat din cei mai vechi pe tablou.

Când însă, Ministerul Public stă în proces ca parte principală, această suplinire n'are loc.

În practică se obiceinuește, ca primul procuror să delege pe unul din procurori spre a-l suplini, de și legea nu hotărăște; iar în cas de vacanță delegația o face Ministrul Justiției. De va fi un singur pro-

curor de secție present, acesta de drept, va înlocui pe șeful său.

Prin art. 205 din pr. penală se spune că, la curțile cu jurați Ministerul Public trebuie să asiste negreșit la deliberări; iar prin art. 255 că numai asesorii curții cu jurați pot fi suplițiți de judecători, și nu se vorbește nimic despre procurori. Avem însă art. 257 pr. penală care spune că, procurorul general al Curții de apel exercită funcțiunea Ministerului public la Curtea cu jurați și că el poate fi înlocuit prin un procuror de secție de la Curtea de apel. Din dispozițiile acestor articole rezultă, că: membrii Ministerului Public nu pot fi înlocuiți prin judecători sau avocați la Curțile cu jurați. Dispozițiunile acestea logice, se esplică prin gravitatea afacerilor de la jurați, care neapărat trebuiesc susținute de un membru al parchetului care e mai competente în materie pentru că ast-fel să dispară neîncrederea, temerea și desacordul ce ar avea loc, când un judecător ar trece să ocupe fotoliul Ministerului Public pentru puțin timp și apoi și-ar relua locul de judecător.

Președintele poate delega un judecător, dupe cerera șefului, când din cauza atacurilor multiple ar fi nevoie a se mări nu-

mărul membrilor parchetului de și toți procurorii ar fi la locul lor.

Membrii Ministerului Public de pe lângă tribunale au și atribuțiuni de poliție judiciară. În caz de lipsă pot fi secondăți de ofițeri și agenți de poliție judiciară numiți auxiliari ai Ministrului Public. Membrii Ministrului Public se numesc prin decret regal, după recomandățiunea Ministerului de Justiție.

Pentru a ocupa asemenea funcțiuni, li se cere condițiuni de capacitate, etate etc. cuprinse în legea din 1 Septembrie 1890.

Caracterul și Atribuțiunile Ministerului Public.

Unele state civilisate, au admis sistemul electivi pentru judecători, consacrandu-l principiului inamovibilității cu scopul de a face din justiție o putere cu totul independentă de cea executivă și de a feri pe magistrați de influența acesteia.

La noi magistrații nu sunt nici eligibili nici inamovibili, numindu-se direct de către Capul Statului după recomandăția Ministrului de justiție; din acesta nu putem însă să conchidem că puterea judecătorească ar fi delegată Șefului Statului. Acum, căreia din aceste două puteri aparține Mi-

nisterul Public? Este un agent al puterii executive, sau ține de puterea judecătorească? Ori aparține și la una și la alta? Spre a răspunde, vom recurge tot la cercetări istorice.

În urma legii din 7 Pluviose anul al IX-lea, pe timpul revoluției franceze, Ministerul figura când ca agent al puterii executive, când ca reprezentant al societății și deci al națiunii; membrii lui aveau un caracter judiciar, după această lege, cu toate că erau agenți ai guvernului.

Se bucurau de oarecare independență făcând parte din jurisdicțiunea la care erau atașați. Pe timpul imperiului justiția se făcea în numele împăratului, prin delegați conform legii din 1804, care erau independenți de guvern. Prin Senatul Consult din 28 Floreal anul al XII-lea, acțiunea publică cât și membrii cari o exercitau sunt considerați ca emanând de la puterea executivă.

În fine legea de organizare judecătorească din 1810 proclamă principiul inamovibilității pentru membrii judecătorești, iar membrii parchetului rămân revocabili și sub dependența guvernului.

Art. 1 din codul de instrucție criminală dispune: „Acțiunea publică pentru aplicarea pedepselor aparține numai funcționarilor, carora le este încredințată de lege“.

După cum se vede, Ministerul Public rămâne stăpân pe conștiința și convingețiunea sa și face parte integrantă din tribunal, el singur având esercițiul acțiunii publice.

S'ar părea că membrii Ministerului Public, dețin acțiunea direct de la societate. Însă în legislațiunea franceză, în care, după cum știm, acești membri sunt agenți ai guvernului, nu putem esplica dispozițiunea acestui articol de cât prin aceea că, societatea a delegat acțiunea publică guvernului, iar acesta ne putând-o esercita direct, a delegat-o membrilor Ministerului Public, fără să dețină ceva din esercițiul ei. Cu alte cuvinte Ministerul Public ține acțiunea publică de la guvern, prin ordinul legii, iar nu de la lege.

Ministerul Public la noi, ca și la francezi, nu poate avea de cât acelaș caracter eminentement judecătoresc, și cu însărcinări esecutive secundare. La francezi legislațiunea stă în contrazicere cu principiile; la noi ele sunt în acord, căci dacă legiuitorul român a dat Ministerului Public atribuțiuni pur judecătorești, de cu nu i-ar fi conferit și titlul ?

Art. 2 din procedura penală spune : „acțiunea publică se esercită de către funcționarii publici, cărora le este încredințată prin lege“.

Din coprinsul acestor articole rezultă deci, că acțiunea publică aparține societății, iar nu guvernului, acesta având numai dreptul de a numi pe membrii Ministerului Public; cari primesc de la lege exercițiul acțiunii publice, iar nici de cum de la puterea executivă.

Art. 37 din legea de organizare judecătorească, numește pe Ministrul Justiției, șeful instituției, fără a-i determina caracterul. Art. 39 din aceeași lege, consideră pe procurorul de tribunal și pe procurorii de curte ca facând parte integrantă din tribunalul sau curtea pe lângă care sunt atașați. Acum că acțiunea publică este judecătorească și că oficerii Ministerului Public au un caracter judecătoresc rezultă chiar din practică. Așa un membru al parchetului nu poate fi însărcinat de guvern cu funcțiuni executivă și în atribuțiunile sale judecătorești, el are conștiința după care se conduce, nici un ordin, nici o influență neputându-l obliga. Așa dar rezultă din cele arătate mai sus, că caracterul Ministerului Public este eminentement judecătoresc.

Să vedem acum dacă prezența Ministerului Public în ședință este absolut necesară. Din redacțiunea art. 306 din procedura penală, reiese pe deplin, că prezența

Ministerului Public în şedinţă este absolut necesară. Acest articol dispune : „Ministerul Public va asista la desbateri, va cere aplicarea pedepsei, va fi de faţă la pronunţarea decisiunii, nu va putea, însă fi faţă la deliberare“. În legislaţia franceză, nu este absolut necesar, ca Ministerul Public să fie faţă la şedinţă.

Unitatea şi individualitatea sunt însă caractere de mare însemnătate ale Ministerului Public. Ideia ce îmbrăţişază principul : „Ministerul Public este unul şi indivizibil“ rezultă din faptul că Ministerul Public reprezintă şi aceeaşi parte, înăntea ori-cărei jurisdicţiuni : societatea, în numele căreia vorbeşte ; unul şi acelaş interes, interesul societăţii. Caracterul de unitate şi indivizibilitate, pe lângă că constituie puterea Ministerului Public, mai este şi o garanţie contra sa, căci un procuror poate lua în aceeaşi cauză, conclusiuni diferite de acelea pe care le a luat un altul şi acelaşi procuror chiar poate reveni asupra conclusiunilor sale, când crede că s'a înşelat, putând ataca pe căile apelative şi recurs, hotărârile ce au fost date conform cu conclusiunile sale, fiind-că, nimeni nu e obligat a persista în greşelile sale“.

De importanţă este şi cestiunea de a se şti, dacă membrii parchetului pot fi recu-

sați sau nu și dacă se poate intenta acțiune recursorie civilă în contra lor. Art. 286 din procedura civilă dispune: „Dispozițiunile de mai sus asupra cauzelor de recusare și modul de a le propune și judeca se vor aplica:

Procurorilor și substituților, precum și grefierilor. Procurorii și substituții nu se pot recusa, când joacă rol de părți principale“. Așa dar, procurorii și substituții nu pot fi recușați, când figurează ca parte principală în proces, lucru care ne face a crede că Ministerul Public poate fi recusat numai în materie civilă și nici odată în materie penală.

În privința cestiunei de a ști, dacă se poate intenta acțiune recursorie civilă în contra Ministerului Public, avem art. 114 din procedura penală, care dă drept părții vătămate de a intenta acțiunea recursorie civilă contra Ministerului Public, când acesta n'a respectat formalitățile prescrise pentru valabilitatea mandatului de arestare, de aducere sau de pedunere.

Asemenea din art. 304 proc. penală rezultă, că acțiunea recursorie poate fi îndreptată contra Ministerului Public.

Principiul: „cel care acuză nu poate, în aceeași cauză să judece“ oprește ca membrii Ministerului Public să fie în același

timp și judecători și procurori. Această precauțiune merge și mai departe în penal, căci oprește pe membrii Ministerului Public, care au votat punerea sub acuzatie, de a lua parte la Curtea cu jurați, în aceeași cauză, dupe cum reiese din redacțiunea art. 248 din procedura penala. Asemenea membrii Ministerului Public nu pot face parte din Corpurile Legiuitoare, de a face comerț, etc.

Independența magistraturei este absolut necesară, pentru interesul unei bune justiții, și pentru realizarea acestui scop, statele civilizate au luptat, fie prin sistemul electiv, fie prin consacrarea principiului inamovibilității.

Prin legea de organizare judecătorească, din 1 Septembrie 1890, modificata în 1892, se proclamă inamovibili judecătorii, președinții Curților de Apel, precum și președinții de tribunale, iar despre membrii Ministerului Public nu se vorbește nimic. Rămân amovibili și supuși controlului și direcțiunei disciplinare a Ministrului de Justiție, sau dupe propria sa inițiativă, sau provecat de procurorul general,

Membrii Ministerului Public sunt supuși la pedepse disciplinare ca: avertismentul, cenzura, muștrarea, suspendarea provisorie și chiar destituirea conform art. 124, 125,

131, 133, 135, 143 din legea de organizarea judecătorească.

Am arătat în trăsuri generale caracterul Ministerului Public, să cercetăm acum atribuțiunile sale.

Atribuțiunile sale pe care le îndeplinește sunt de două feluri: *judiciare* și *executive*. Când lucrăză în interesul societăței și ca apărător al legii, el este agent al puterei judecătorești; când lucrăză ca agent al puterei executive, îndeplinește niște funcțiuni accesorii. Ca agent al societăței Ministerul Public eserecită acțiunea publică în materie civilă și în materie penală.

În materie civilă are atribuțiuni importante. El pôte lucra prin două căi înaintea instanțelor civile: 1) Pe cale de *acțiune* și 2) pe cale de *rechisițiune*. Prin art. 1 și 2 ale legii din 1877, se deosibește rolul Ministerului Public ca parte principală sau pe cale de acțiune și ca parte alăturată sau pe cale de rechisițiune.

I. *Ca parte principală sau pe cale de acțiune*, Ministerul Public lucrăză sau ca delegat din oficiu sau ca mandatar silit în numele unor anumite persoane.

Când lucrăză ca delegat din oficiu, el ca parte principală pôte să ia parte în camera de consiliu, în cazurile următoare:

a). În cazurile prevăzute de art. 62, com-

binat cu art. 84 C. civil, relativ la actele stării civile;

b). In materie de absență, conform art. 100 și 109 din codul civil, și

c). In materie de succesiuni, în cazurile prevăzute de art. 725 și 830 codul civil. Când lucrăză ca mandatar obligat, ia parte la actele următoare :

a). In materie de reducțiunea ipotecei legale, a femeii măritate, prevăzute în art. 1761 codul civil;

b). In materie de expropriere pentru cauza de utilitate publică, (conform art. 16, și 20 din legea de la 20 Septembrie 1864);

c) In materie de absență, prevăzută de art. 102 din codul civil, și

d). In materie de căsătorie (art. 182 c. civil). Ministerul Public mai jică rol de parte principală și înaintea jusisdicțiunei contencioase, în ședință publică, în casurile următoare :

a). In cas de recurs în interesul legiei sau de recurs în anulațiune propriu ȝisă, adică esces de putere, conform art. 13 și 14 din legea Curȝei de Casație ;

b). In materie de interdicțiune pentru următoarele cause : de turoare, de slăbirea facultăȝilor intelectuale sau punere sub consiliu judiciar pentru causă de risipă (art. 166, 172, 173, 491, 445 și 459 c. civil).

Ministerul Public când figurază ca parte principală în instanța civilă, va fi tratat, pe cât permite natura funcțiunilor sale, ca ori-ce parte din proces. Ast-fel ca reclamanant vorbește cel d'întâi, nu pôte fi recusat, ocupa locul destinat, în vederea demnităței funcțiunei sale; asista la expertise, descinderi locale, primește citațiunile pe numele său la parchet; hotarîrea nu se pôte da în lipsa sa, ci se va aștepta, el ne putend fi înlocuit; în cas de pierderea procesului, el pôte ataca hotarîrea cu apelul, revisuirea sau recursul jucând rolul de intimat; el pôte chiar să recuse pe un judecător, în cazurile prevezute de art. 274 și următorii din procedura civilă; nu pôte fi condamnat la cheltueli de judecată, iar cheltuelile de procedură le suportă statul.

II. *Ca parte alăturată sau pe cale de richisițiune*, latitudinea Ministerului Public este mărginită, față cu aceea ce o are ca parte principală. Atribuțiunile sale se mărginesc numai la afacerile în care figură minorii și interzișii și are cuvântul cel din urmă. El pôte lua conclusiuni și contra incapabililor când crede că nu au dreptate căci în calitatea sa de apărător al minorilor și interzișilor, procurorul este ținut să desvolte mijlócele sale de apărare, nu-

mai când legea este în favórea acestora. Ministerul Public, ca parte alăturată nu póte ataca o hotărîre pe calea apelului sau recursului, dupe cum póte face acésta, lucrând pe cale de acţiune; totuşi nu póte împiedica recursul în interesul legii, acordat procurorului general al Curţii de Casaţie. Prezenţa lui este facultativă, în casurile în care legea nu-l obligă, pentru că el póte cere să i se comunice ori-ca caasă. În casurile ce se vor judeca fără pledări, Ministerul Public, dupe comunicarea ce i se va face, îşi va putea depune în scris conclusiunile sale. Dacă lipseşte comunicarea acolo, unde legea o cere, acésta dă loc la nulitate şi după jurisprudenţa, nulitatea nu este acoperită prin conclusiunile luate asupra fondului.

Boncenne în opera : „*Introduction à l'étude de la procédure civile*“ ice, că este necesar justiţiei un gardian, slăbiciunei un ajutor, societăţii un reprezentant şi mai ales legilor de interes general un organ, un păzitor contra pretenţiunilor continu renascēnde ale interesului particular; este mai folositor a preveni infracţiunile la aceste legi, de cât a lăsa să fie comise, sfărâmând ast-fel judecăţile“. Aci este fórté bine determinată, însemnatatea, scopul şi

utilitatea comunicării de acte, de către acest juristoconsult.

In materie penală. Funcțiuni de acțiune. Art. 1 proc. penală dispune : „Veri-ce infracțiune a legii penale dă naștere la o acțiune publică și poate produce o acțiune privată“. De aci reiese că acțiunea publică sau penală este mijlocul prin care putem urmări înaintea justiției infracțiunile la legea penală, represiunea crimelor, delictelor și contravențiunilor. Această acțiune ca și dreptul de a pedepsi aparține societății, care le eserecită prin mandatarii săi, cari compun Ministerul Public.

Ca să-și ajungă scopul acțiunea publică, de a pedepsi infracțiunile legii penale, trebuie ca sistemul represiv să treacă prin mai multe faze, și anume : trebuie ca infracțiunile să ajungă la cunoștința funcționarilor competenți ; să se facă o primă cercetare, să se pună în mișcare acțiunea publică ; să se facă instrucțiunea sau adunarea probelor și în fine judecata. Pentru toate acestea însă, sunt necesare mai multe funcțiuni, care pentru a fi îndeplinite trebuie separate. Așa avem :

a). Ministerul Public, adică autoritatea care să pună în mișcare acțiunea publică și să ceară aplicarea pedepsei;

b). Autoritatea de instrucțiune, compusa

din funcționarii însărcinați să primească probele și să trimită pe autorii infracțiunii înăntea instanțelor represive.

c). Autoritatea de judecată sau jurisdicția propriu zisă, care coprinde pe funcționarii însărcinați să judece și să se pronunțe asupra acțiunii intentată și asupra infracțiunii ; și

d). Autoritatea de execuțiune, coprinzând pe funcționarii însărcinați cu aducearea la îndeplinire a hotărârilor date de autoritatea de judecată. Denunțarea infracțiunilor comise trebuie adresată Ministerului Public, care pentru a le descoperi, are următoarele mijloce : denunțarea, plângerea, rapórttele oficerilor de poliție judiciară, clamórea publică și singura lui cunoscință.

Prin denunțare să înțelege, încunoscințarea ce se face Ministerului Public, de către un particular sau funcționar, despre o infracțiune penală. Și oficerii poliției judiciare pot primi denunțările, sunt însă datori a le comunica imediat Ministerului Public. (Vezi art. 28, 29, 46 și 52 din procedura penală). Aceste denunțări, în regulă generală, trebuiesc a fi subscrise ; totuși în casuri grave și urgente, în casuri când e evidentă săvârșirea infracțiunii, atunci ele pot fi și anonime.

Plângerea este încunoscințarea făcută Mi-

nisterului Public de către cel ca a suferit vătămarea. În materie corecțională plângerile se adresează direct la tribunalul competent, fără să se mai comunice Ministerului Public conform art. 61 pr. penală.

Rapórturile oficerilor de poliție judiciară, de asemenea aduc la cunoștința Ministerului Public infracțiunile comise. Printre acești oficeri se numără : primarii și ajutoarele lor, comisarii și sub-comisarii, oficerii și sub-oficerii de dorobanți și jandarmii, prefecții de județ și prefecții de poliție cum și polițaii; judecătorii de ocóle și ajutoarele lor și în fine judecătorii de instrucție în casuri de flagrant delict. Judecătorii de instrucție sunt agenți ai poliției judiciare, ei au plenitudinea puterii, dirigiază împreună cu procurorii tribunalelor poliția judiciară și-o supun acțiunei justiției.

Clamorea sau strigătul public. E mijlocul prin care Ministerul Public pus în cunoștință despre comiterea unei infracțiuni, nu restrânge mijlocele de informațiuni impuse de lege. Prin strigătul public nu trebuie să înțelegem ori ce sgomot vag și fără nici o probă ci o acușațiune categorică a poporului contra unui individ.

Prin sine însuși, Ministerul Public se convinge despre existența unei infracțiuni,

comisă sub ochii săi, când face inspecțiunile care i sunt atribuite sau cu ocazia vre unei anchete. Ministerul Public având cunoștință de cele de mai sus, procedeză la constatarea infracțiunii, anchetază.

Pentru exercitarea acestui drept însă, legea nu i-a dat deplină libertate, ci i-a limitat drepturile, numai la cazurile de flagrant-delict.

În aceste cazuri el se poate transporta la fața locului, unde va dresa procesele-verbale de constatarea infracțiunii. Legiuitorul s'a temut ca, în asemenea cazuri să nu dispară probele, prin trecere de timp și infracțiunea să rămână neconstatată, și de aceea a dat procurorului și judeului instructor atribuțiuni excepționale prăvăzute de art. 32, 33, 35 și 36 proc. penala. Pe de altă parte legiuitorul a prescriș și pentru inculpat orice-cari măsuri de garanție, pentru că el să nu fie la arbitral procurorului. Așa, art. 44 și 57 din proc. penală obligă pe procuror de a trimite judecătorului de instrucție, cât mai neîntârziat, toate actele și probele adunate, pentru ca acesta să procedă la o nouă instrucție.

Cum vedem legea separă funcțiunile de urmărire de cele de instrucție, ca incompatibile, conform adagiului: „*nemo semel esse potest acusator et iudex*“.

În cas de flagrant delict această separa-
țiune dispăre, căci, pentru a nu dispăre
probele, cum am mai spus, procurorul face
instrucția.

Ca reprezentant al societății, Ministerul
Public, cere în numele ei aplicarea pedep-
selor și nimeni altul n'are acest drept, de
cât singur el. Acesta este o garanție con-
sacrată de lege, pentru a apăra liniștea și
onórea cetățenilor, contra unor acușări
nef fondate. Acum se naște întrebarea, dacă
acest drept al Ministerului Public este ab-
solut și dacă el póte să refuze de a da
curs acțiunii publice, când i s'a adresat o
denunțare sau plângere? Se susține de u-
nii autori că, după cum Ministerul Public
póte lucra ex officio, judecând oportunita-
tea și gravitatea faptelor, tot ast-fel póte
să nu dea curs reclamațiilor ce i se fac.

Alții din contră sunt de părere, că Mi-
nisterul Public este obligat să pună în
mișcare acțiunea publică, ori de câte ori
i se adresează o denunțare sau plângere,
iar Ortolan zice că pentru a da o soluți-
une acestei cestiuni trebuie să facem urmē-
tórea deosibire :

Procurorul póte să refuze a da curs ac-
țiunii publice, dacă există numai o plân-
gere sau denunțare, fără ca cine-va să se
fi constituit parte civilă, căci această insti-

tuțiune a Ministerului Public a fost creată în scopul de a împiedica niște urmăriri născute tocmai din pasiune sau ură personală; iar dacă cel ce face denunțul sau plângerea se constituie parte civilă și cere reparațiunea prejudiciului cauzat, procurorul este obligat a da curs acțiunii civile și a transmite judeului instructor plângerea împreună cu rechisitorul său.

Părerea acésta din urmă a lui Ortolan ne pare mai întemeiată.

Ministerul Public deschide acțiunea, numai dupe ce a reflectat asupra actelor și dupe ce găsește de cuvîntă a le da curs. În adevăr legea prin art. 4 din proc. penală, încredințază în mod direct și exclusiv acțiunea publică numai Ministerului Public.

Odată ce s'a hotărât a da curs acțiunii publice, în materie criminală, Ministerul Public n'are de cât o singură cale acce a instrucțiunii prealabile. În materie corecțională are două, căci pe lângă instrucția prealabila, mai pôte să sesizeze direct tribunalul ca să judece afacerea. (Art. 135, 178, 189, 209 și 242 proc. penală).

În practică se obicinuește ca afacerile grave să fie instruite prealabil, de și legea nu arată ce cale să întrebuinteze procurorul.

Ministerul Public nu se mai p^ote desista, dupe ce a deschis acțiunea publică, ea aparțin^înd societăței și deci procurorul ne mai put^înd transige asupra ei, căci art. 1706 cod. civil dispune că numai asupra lucrurilor, de care cineva p^ote dispune în mod gratuit sau oneros se p^ote face transacțiuni. Liber, însă procurorul să conchi-
da la achitarea prevenitului, când recunoșce probele insuficiente și acțiunea neîntemeiată.

De asemenea Ministerul Public nu p^ote renunța la apel și recurs, căci nu p^ote refuza garanțiile stabilite în interesul social și al unei bune justiții.

Dacă lasă să treacă termenul de apel și recurs, face să se înțelégă că este mulțumit cu hotărîrea tribunalului. Acastă facultate însă nu este absolută, pentru că art. 197 și 200 din proc. penală, dau dreptul procurorului general să facă apel separat, în cas când procurorul tribunalului n'ar face.

Funcțiuni de rechisițiune. Dupe ce s'a deschis acțiunea publică, încep și funcțiunile de rechisițiune. Aceste funcțiuni constau în deosebite cereri, ce Ministerul Public ca parte în proces, face judecătorului de instruțiune, camerei de punere sub acuzare și curților cu jurați, și asupra că-

rora aceste jurisdicțiuni sunt chemate a se pronunța.

In cursul instrucțiunei, care sunt atribuțiunile Ministerului Public? Când procurorul trimite judecătorului instructor actele prin care se constată comiterea infracțiunei, el este ținut să-și formuleze mai întâi rechisitorul. Acest act îndeplinit, afacerea iese din cercul competenței procurorului și trece în domeniul diferitelor jurisdicțiuni de instrucțiune și de fond.

Acest rechisitor al Ministerului Public este de neapărată trebuință, pentru ca judecătorul de instrucție să se orienteze în instruirea afacerii. Când judecătorul de instrucție primește direct plângerea trebuie s'o comunice Ministerului Public, pentru ca acesta să-și dea rechisitorul. Procurorul poate cere, în cursul instrucțiunei de la judecătorul de instrucție, ori-ce luare de măsuri în descoperirea adevărului.

Terminându-se instrucțiunea, judecătorul de instrucție trebuie să trimită procurorului toate actele de instrucțiune, și acesta e dator ca, în termen de trei zile să-și formeze rechisitorul său definitiv, care va cuprinde expunerea amănunțită a faptului, calificarea lui și actele pe cari se bazează instrucțiunea și textul de lege care se a-

plică, și în urma acestui rechisitor, judecătorul de instrucție își dă ordonanța.

Îndăntea camerei de punere sub acuzare. Procurorul poate a o sesiza, atât în timpul instrucțiunii pe cale de opozițiune contra ordonanțelor judelei instructor, cât și dupe terminarea instrucțiunei, contra ordonanțelor definitive.

Când există un fapt de natură criminală ori când culpabilitatea este pe deplin stabilită, Camera de punere sub acuzare se poate sesiza chiar de către procurorul general al Curței de Apel. Acesta e obligat să asiste la citirea actelor din dosar, dar nu și la deliberare, conform art. 217 și 219 din procedura penală. Camera de punere sub acuzare va trebui să statueze în asemenea cas, în termen de trei zile, dupe care actele se trinet din nou procurorului general pentru ca el să formeze actul de acuzare, în condițiunile prevăzute de art. 236 proc. penală. Când Camera de punere sub acuzare, a hotărît punerea sub acuzare, Ministerul Public e dator să comunice aceasta primarului comunei, în care își are domiciliul acusatul, dacă el are domiciliul cunoscut, și acusatului în persoană, dupe prescripțiunile art. 237 și 240 proc. penală.

Dupe aceasta vor trebui luate măsuri ca

acusatul să fie transportat în termen de 24 ore la arestul Curței cu jurați, unde trebuie să fie judecat. (Art. 238 proc. penală).

Procurorul poate usa de calea recursului, pentru a cere nulitatea decisiunilor Camerei de punere sub acuzare, care a trimis pe acusator înaintea Curței juraților.

Acest recurs trebuie a fi făcut în termen de trei zile de la interogatorul acusatului.

Înaintea tribunalelor corecționale afacerea este trimisă de către Camera de punere sub acuzare prin Ministerul Public, când se găsește că faptul atrage o pedepsă corecțională; Ministerul Public la ziua înfațișării expune cauza, cere citirea actelor și și ascultarea martorilor și dupe desbateri ia conclusiuni care sunt cerute sub pedepsă de nulitate a sentinței. Prin sentință trebuie să se arăte că Ministerul Public a fost invitat a lua conclusiuni. El esecută sentințele corecționale.

Sentința fiind condamnătoare nu o poate esecuta de cât după ce va fi rămas definitivă; poate însă să dea un mandat de arestare, însoțit de un extract, dupe sentința condamnătoare. Procurorul tribunalului este dator să comunice procurorului general un extract dupe acea sentință în termen de 15 zile de la pronunțarea ei.

Dacă procurorul general nu e mulțumit cu sentința tribunalului, el are drept de apel conform art. 197 proc. penală. Apelul acesta are loc în cas de achitare, de absolvire și când pedépsa se pare prea mică. Termenul de apel este de 10 zile, și când se face de procurorul tribunalului, se face la grefa tribunalului, iar când se face de procurorul general, direct primului președinte al Curței de apel, și se comunică și inculpatului în termen de 2 luni.

Înăntea Curței cu jurați, Ministerul Public are ca reprezentant pe procurorul general al Curței de apel, care are dreptul de a delega pe unul din procurorii săi de secțiune sau chiar pe procurorul tribunalului local, potrivit prescripțiunilor art. 158 din proc. penală.

Ministerul Public face toate rechisițiunile; el trebuie a fi ascultat asupra diferitelor incidente care s'ar ridica, ca ascultarea unui martor, refuzul de a asculta pe altul care n'a mai fost ascultat la facerea actului de acusațiune; poate cere arestarea când găsește un martor fals și atunci procurorul general îndeplinește funcțiile poliției judiciare, iar președintele sau unul din judecătorii Curței, însărcinat de președinte, îndeplinește atribuțiunile judelei instructor.

Póte cere amânarea procesului la preşedintele Curţii.

Dupe depoziţiunile martorilor şi incidente se ascultă partea civilă şi Ministerul Public, care 'şi desvóltă mijlócele pe care 'şi întemeiază acuşaţiunea. Acusaiul are cel din urmă cuvîntul şi dupe acésta se face resumatul procesului de către preşedinte şi juraţii se retrag spre a delibera. (Art. 359, 360 şi 366 proc. penala).

Esecutarea se face în 24 ore de la expirarea termenului de trei zile, dacă procurorul n'a făcut recurs în contra decisiunei Curţii cu juraţi, prin declarare la grefă; iar dacă procurorul a făcut recurs esecutarea se va face în 24 ore de la respingerea lui, dacă acésta a avut loc. În cazul art. 402, de asemenea esecutarea se póte suspenda pînă ce o noué condamnare va fi pronunţată.

Asupra judecătorului de pace, procurorul are dreptul de supraveghere, nu póte însă face nici un act de rechisiţiune, nu póte face apel contra unei cărţi de judecată, dată în materie de simpla poliţie şi nici nu póte urmări esecutarea pronunţată. Judecătorul de pace póte fi sesizat direct de partea vătămata; nu există Minister Public pe lângă judecatoriile de pace, unde

delicte de simplă poliție nu au o importanță așa mare.

Ministerul Public poate să ceară regularea de competență și strămutarea unei afaceri de la un tribunal la altul.

Ca organ al legii, atribuțiunile sale judiciare fac parte din funcțiunile lui judiciare, care le exercită atunci când este chemat a asigura dreapta aplicare a legii.

Dupe art. 1. lit. C, al legii din 1877, atribuțiunile lui ca organ al legii sunt:

- a). Când cere aplicarea legii, înaintea instanțelor judecătorești;
- b). Când face recurs în interesul legii;
- c). In casuri de regulare de competență;
- d). In casurile când Ministerul Public de la Inalta Curte de Casație ia concluziuni.

Conform art. 211 și 404 proc. penală Ministerul Public are drept de recurs contra tuturor sentințelor triaunalelor, Curților și decisiunilor juraților, în cas când aceste sentințe sau decisiuni au comis vre-o violare la lege. Are dreptul conform art. 524, 529 și 541 să ceară regularea conflictelor de competență între două jurisdicțiuni.

Procurorul general de la Casație, poate lua concluziuni, ori de câte ori o afacere penală se prezintă în recurs înaintea înal-

tei Curții. În acest scop procurorul general, primește mai întâi actele de la parchet, pentru a-și formula concluziunile în scris și apoi le înapoiază cu trei zile înainte de de înfățișare.

Procurorii de secțiune au aceleași atribuțiuni ce și procurorul general, lucrând ca substituenți ai acestuia, și numai prin delegațiunea lui, fie expresă ori tacită. (art. 11 și 14 legea Curții de Casație).

Ca agent al Puterii executive, nu este obligat să îndeplinească funcțiunile executive de cât în casurile prevăzute de legi speciale.

Legea din 1877 art. 1 lit. c, arată aceste funcțiuni :

a). Când Ministerul Justiției cere a se asigura progresul justiției și buna aplicare a legii (art. 37—42 leg. org. jud.) ;

b). Când Ministerul Justiției cere executarea hotărârilor și ordonanțelor judecătorești ;

c). Când provăcă măsuri disciplinare în contra judecătorilor și agenților judecătorești ;

d). Când privighéază întocmirea listelor pentru Curtea cu jurați (art. 265 pr. penală) ;

e). Când face inspecțiuni judecătorilor de pace. (art. 41).

P O S I Ţ I U N I

Dreptul Roman

1). Ce să înţelege prin cuvintele *salva rerum substantia*, din definiţia usufructului?

2). Căsătoria la Romani devine valabilă când îndeplineşte cele două condiţiuni : *consensus et deductio mulieris in domum mariti*.

3). Pemcea nu poate figura ca martoră la facerea unui testament.

Dreptul civil.

1). Dreptul văduvei sărace la succesiunea barbatului său este un drept real, iar nu de creanţă,

2). Succesorul neregulat care a îndeplinit formalităţile şi condiţiunile punerii în posesiune, nu este obligat să restituie fructele.

3). Data unui testament olograf trebuie să copriască numai anul, luna şi ziua?

Procedura Civilă.

1). Cum se citează cetele de moşneni?

2). Preoţii sunt obligaţi să presteze jurământ conform art. 240 din procedura civilă.

Dreptul Internaţional.

1). Dreptul de alibinat nu a existat la noi.

2). Extradicţiunea naţionalilor, în general, nu se admite.

3). Străinul adoptat de un român îşi conservă naţionalitatea.

Dreptul Comercial.

1). Cu autorisație trebuie femeii minore care voeste a deveni comerciantă ?

2). Avocații nu pot face comerț.

+ 3). Statul, județul, comuna nu pot avea calitatea de comerciant, dar pot face acte de comerț.

Dreptul Penal.

1). Amnistia nu stinge acțiunea civilă.

2). Detențiunea este numai o pedeapsă politică.

~~3).~~ Beția voluntară nu este o cauză de apărare a pedepsei în cas de infracțiune la legea penală.

Procedura Penală.

1). Președintele Curței cu jurați nu poate intra sub nici un cuvânt în camera de deliberare a juraților.

2). Compunea consiliului de război permanent determinată la art. 3 C. J. M. se modifică dupe gradul acusatului.

~~3).~~ Relativ la delictele de presă jurații sunt cei cari statuiază asupra daunelor interese și asupra quantumului.

Dreptul Constituțional și Administrativ.

1). Sistemul bicameral e preferabil celui unicameral.

2). Monastirile în urma legii de secu-

larisare din 15 Decembrie 1863 sunt persoane morale.

Economia Politică.

1). Obiecțiunile aduse divisiunii muncii sunt nefundate.

2). Dobânda este legitimă.

3). Criticile ce se aduc mașinelor sunt nefundate.

Președintele tesei

Decanul Facultății

C. G. DISSESCU. N. CRĂTUNESCU.

Secretar, *A. D. Mincu.*

